***I.** Wawakunaqa mikhunku. T'antatan mikhunku.*

Chay payaqa wañunmi. Kay wawaqa manan waqanchu. Yachaqkunaqa ñawinchanku. Yachach**i**qqa runa simitan yachachin. Payqa runasimita yachanmi, ñ**u**qayk**u**qa manan yachaykuchu. Yachach**i**qqa yachaqkunata maqan. Aqhatan ukyanchis. Runtutan rantini. Payqa kay waynatan munan. Ñ**u**qaqa aycha kankatan munani. Warm**i**qa wasita pichan. **I**rq**i**kuna ñukñuta ukyanku. Yachaqkuna yachach**i**qta napaykunku. Q**u**lq**i**tan yupanki. Sipasqa challwatan wayk'un. **I**rq**i**qa wakatan michin. Ñ**u**qan khuchitaqa qhatuni, qanmi rantinki, chayqa allinmi. Waynakunaqa sumaq sipastan qhawanku. Manan munanichu papa wayk'uta. Sara lawatan munani. Kay alq**u**qa manan khañinchu. **I**rq**i**kunaqa pukllanku, alq**u**ta hayt'anku, maqanku. Alq**u** kankaqa sumaqmi.

***II.** Hamunchu Pedro? Mikhunchu chay wawa? Imatan mikhun? Misk'itachu mikhun?*

Pitankichu? Arí, pitanin. Manan pitanichu. María rimanchu? Arí, Maríaqa rimanmi. Manan Maríaqa rimanchu. Wawakuna puñunkuchu? Puñunkun. Manan puñunkuchu. Pukllankichischu? Manan pukllaykuchu, takiykun. Takinkichu? Manan takinichu, tusunin. Hamunkichischu? Hamuykun. Manan hamuykuchu. Alq**u** kawsanchu? Manan kawsanchu, wañunmi. Runa simita rimankichu? Arí, rimanin. Manan rimanichu. Ñ**u**qaqa kastillanutan rimani.

Pin kanki? Ñ**u**qaqa Josémi kani. Sara lawata munankichu? Arí, munanin. Imatan ruwan* **i**rq**i**kuna, puñunkuchu? Manan puñunkuchu, misk'ita mikhunkun. Manachu riman Tomáscha runa simita? Arí, rimanmi. Waynutachu takinku? Manan waynutachu, sayatan takinku. Kaytachu munanki? Manan chaytachu munani.

Pitan rikunki? Maríatachu? Manan Maíatachu rikuni, Juanchatan.

Purinchu kuntur? Manan, kunt**u**rqa phawan. Iman purin? Wallpan purin.

Ch'arki kanchu? Manan kanchu ch'arki. Aycha kanchu? Arí, kanmi. Munankichu?

Pin pay? Manachu Juanchata r**i**qsinki? Paytaqa runa simitan yachachini. Payqa allin runan.

Pitan maskhanki? Yachach**i**qtan maskhani. Qanchu yachach**i**q kanki? Manan, tayta Kusiwallpan yachach**i**qqa. Ñ**u**qaqa yachaqmi kani.

Imatan ruwan Titu? Tit**u**qa papata llank'anmi. Tituchu papata llank'an? Arí, Titun papata llank'an. Manan Tituchu, Luisan papata llank'an. Titu papatachu llank'an? Arí, papatan. Titu papata llank'anchu? Manan papata llank'anchu, wakata michinmi.

*Podmětu *irqikuna* by odpovídalo sloveso v plurálu, *ruwanku*; pluralizace však není povinná a tak i tato formulace je správná.

Poznámka k textu: Některé z těchto vět by byly vhodnější s progresivním sufixem –SHA, který bude probrán v další lekci. I tak jsou tyto věty možné, i když někdy s maličko jiným významem.